

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKAINASUN
CAMPUSA

CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko Zuzendaritza **2022KO MEMORIA**

www.ehu.eus

Aurkezpena

Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko Zuzendaritza **UPV/EHUko Zientzia eta Gizarte Garapenaren eta Transferentziaren arloko Errektoreordetzaren** mende dago, eta bere eginkizuna iraunkortasunaren kultura eta gizarte konpromisoa sustatzea da unibertsitatean eta gizartean, orokorrean. Irakaskuntzaren nahiz ikerkuntzaren eta kudeaketaren esparruan aritzen da honako helburu hauekin:

- **Gure baliabideen erabilera eraginkorragoa bultzatzea, zeina ingurumenaren eta pertsonen bizi kalitatearen babesarekin eta hobekuntzarekin koherentea izango den.**
- **XXI. mendean ditugun arazoei aurre egiteko sormenezko konponbide eraginkorrak garatzea ahalbidetuko duen ingurune akademiko ekintzaile eta berritzaile bat sortzea.**
- **Gizartearekin konprometituta dagoen eta inklusioa, ekitatea eta iraunkortasuna sustatuko dituen unibertsitate bateranzko aldaketa bultzatzea.**
- **Unibertsitate jardueraren onurak maximizatu eta eragin kaltegarriak minimizatze xedea duten ekintzak abiaraztea eta, gure ingurunearen eta planetaren eraldatze sozioekonomikoari lagundu ez ezik, garapen soziala sustatzea.**

Taldea:

Guillermo Quindós Andrés	Zientzia eta Gizarte Garapenaren eta Transferentziaren arloko errektoreordea	vrdesarrollo-transferencia@ehu.eus
Estibaliz Sáez de Cámara Oleaga	Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko zuzendaria	estibaliz.saezdecamara@ehu.eus
Nekane Castillo Eguskitza	Ingurumeneko teknikaria	nekane.castillo@ehu.eus
Isaac Barrio Marin	Hondakinen eta Ingurumen Kalitatearen arloko teknikari kudeatzailea	isaac.barrio@ehu.eus
Miren Korta Merino	Iraunkortasuneko teknikaria	mirenitxaso.corta@ehu.eus
Felipe García Esteban	Gizarte Konpromisoko teknikaria	felipe.garcia@ehu.eus
Estibaliz Martínez Villabeitia	Lankidetzako teknikaria	estibaliz.martinez@ehu.eus
Idoia Olazar Uriagereka	Administratzailea	idoia.olazar@ehu.eus

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

HONDAKINAK (1)

HONDAKINEN KUDEAKETA

Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko Zuzendaritza zazpi unibertsitate zentrotan aritu da: 51 edukiontzi jarri ditu kaleko edo kalekoak izan daitezkeen **hondakinak jasotzeko** (papera eta kartoia, ontzi arinak, organikoa, errefusa, idazteko elementuak, etab.).

Halaber, Bizkaiko Campuseko parke zientifikoko Martina Casiano Plataforma Teknologikoaren Zentroan jatorri kimikoko hondakin arriskutsuen biltegia egokitzen eta prestatzen jardun du, substantzia likidoen isuriak prebenitzeko **atxikipen kubetak** eta sortutako hondakinak antolatzeko **apalategiak** eskuratzen.

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

HONDAKINAK (2)

ONLINE IKASTAROA: «Jardunbide egokiak laborategian», hondakin arriskutsuen kudeaketari buruzkoa.

Helburua: Laborategian ibiltzen diren pertsonen (irakasleak, teknikariak edo langileak) hondakin arriskutsuen kudeaketaren inguruko gutxieneko ezagutza batzuk ematea.

Iraupena: 25 ordu (1 ECTS kreditu).

Edizioak: 8.a eta 9.a

Parte hartzaileak: 237 (% 70 emakumeak; % 30 gizonak)

Arrakasta tasa: % 87

[Informazio gehiago](#)

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

HONDAKINAK (3)

MASKARAK BILTZEA GIPUZKOAKO CAMPUSEAN BIRZIKLATZEKO

2021eko apirilean ekimen bat etorri zen unibertsitatearen eskutik: **erabilitako maskarak selektiboki bildu, kudeatu eta birziklatzekoa**. 2022an ekimen horrekin jarraitu da. Hala ere, 2022ko urritik aurrera ez denez derrigorrezkoa unibertsitatean maskara erabiltzea, proiektua bukatutzat eman da.

Aldi horretan, **308 kg** maskara hondakin bildu dira (2021ean 172 kg eta 2022an 136 kg). Geldotze prozesu bat jasan ostean, bigarren bizitza bat eman zaie, eta erregai eta erabilera industrialera bideratutako bestelako produktu kimiko bihurtu dituzte.

[Informazio gehiago](#)

Erabilitako musuko kirurgikoak eta FFP2 motakoak

Informazio gehiago eta bilketa-puntuak hemen:

www.ehu.eus

EMAIEZU BIGARREN
BIZITZA BAT
HONDAKIN HAUEI
MUSUKOEN BILKETA
GIPUZKOAKO
CAMPUSEAN

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

ENERGIA (1)

2022ko apirilean, UPV/EHUK energia aurrezteko neurriak hartu zituen, jarduerari eutsiko zitzaiola ziurtatzeko, eta, aldi berean, energiaren kontsumo iraunkorrago baten alde egiteko. Hona hemen hartutako neurriak, xehatuta:

- Eremu nagusietako argiak itzaltzea argi naturala nahikoa denean bertatik ibiltzeko.
- Argi eraginkorrik ematen ez duten argi apaingarriak edo difusoak itzaltzea.
- Kanpoko argia arduraz erabiltzea.
- Lanorduetatik kanpo lantokiko ordenagailuak itzaltzea, edo, behintzat, pantaila itzalita duten ekipamendu guztiak hibernazio moduan jartzea.
- Ahal den guztietan, argi naturala aprobetxatzea.
- Ikasgeletatik, bulegoetatik, laborategietatik, komunetatik eta abarretatik ateratzean argiak itzaltzea.
- Elektrizitatea etengabe kontsumitzen duten etxetresna elektrikoak eta berogailu edo aire girotu indibidualak kentzea.

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

ENERGIA (2)

- Igogailua ezinbestekoa denetan soilik erabiltzea.
- Garbitzaileen esku jartzea gela bakoitza noiz piztu eta itzali mugatzeko ardura, lanean hasten direnean eta amaitzen dutenean, argi gehiegi piztuta egotea saihestuz.
- Lanaldia amaitzean, argiak, fotokopiagailuak, ordenagailuak, inprimagailuak eta, oro har, funtzionamendurako elektrizitatea behar duen eta piztuta egon behar ez duen ekipamendu oro deskonektatu dela egiaztatzea.
- Eraikinetako berokuntza eta girotze sistemen funtzionamendualdiak eta parametroak doitzea.

Horrez gain, unibertsitate zentro guztietan solaskide energetikoak izendatu zituzten, eta haiek eraikinen funtzionamenduaren alderdi hauei buruzko informazio espezifiko eskatu zuten:

- Funtzionatzeko baldintza bereziak behar dituzten lokalen zerrenda: funtzionatzeko tenperatura zehatzak.
- Zentroetan egiten diren jardueren ordutegiak (zerbitzuak, laborategiak, irakaskuntza...).
- Energiaren kontsumo iraunkorragoa egitea lortzeko kontuan hartu beharreko bestelako informazioa.

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

ALDAKETA KLIMATIKOA (1)

BIZITZA IRAUNKORRAREN ERRONKA – The Planet App

2022ko otsailean, proba pilotu gisa, eta 2022/2023ko ikasturte osoan zehar.

Helburua: gure unibertsitateak sortzen duen karbono aztarna gutxitzea bizitzeko ohitura iraunkorragoak hartuz.

Gainera, aplikazioak prestakuntza ikastaroak eskaintzen ditu:

- Aldaketa klimatikoaren oinarriak
- 2030 Agenda eta GIHak
- Ekonomia zirkularra

Guztira, 1.641 parte hartzaile egon dira.

[Informazio gehiago](#)

Hautazko kreditu bat lortu

Ikasi

Lortu ziurtagiri bat

Murriztu zure emisioak

Sariak irabazi

Egin bat UPV/EHUko bizitza iraunkorreko erronkarekin!

Deskargatu The Planet App eta erabili gako hau erronkan sartzeko: UPVEHU

Resumen Detalles Noticias

Mi challenge UPV/EHU

Reducción total actual

345 ton/año 34% del objetivo

Entre 3 meses 1.000 ton/año

Desde / hasta Participantes

10/21 - 02/22 1257

Nuestro objetivo

Reducir nuestra huella de carbono personal en 1.000 toneladas CO2/año

¿Cuánto es esto?

Equivalente a solo 100kg CO2 (persona/año, el 8% de nuestra huella de carbono personal)

¿Por qué este challenge?

Todos sabemos lo importante que es

The Planet App UPV EHU

UPV/EHUko bizitza iraunkorreko erronka, 2021/2022 ikasturtea

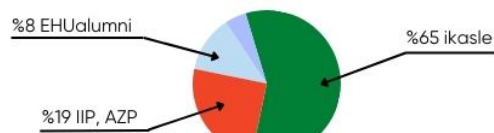
The Planet App aplikazioak Euskal Herriko Unibertsitateko (UPV/EHU) unibertsitate-komunitateari bere eguneroko berotegi-efektuko gasen isurketa murrizteko erronka eskaini dio. 2022ko otsaila eta uztaila bitartean garatu da eta EHUagenda 2030 garapen iraunkorrari ekin delakoaren barnean enmarkatzen da. EHUko Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko Zuzendaritzak sustatutako ekimena da.

Parte hartzea

686 parte-hartzaile
%56 emakume %36 gizon

Campuska

Campus bakoitzeko ikastegien Top 3a, partaidetza araberak

1. Farmazia Fakultatea	1. Bilboko Ingenieritza Eskola	1. Gipuzkoako Ingenieritza Eskola
2. Vitoria-Gasteizko Ingeniaritza Eskola	2. Zientzia eta Teknologia Fakultatea	2. Psikologia Fakultatea
3. Letren Fakultatea	3. Medikuntza eta Erizaintza Fakultatea	3. Informatika Fakultatea

Inpaktua

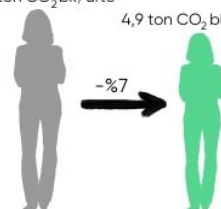

-256 ton CO₂ bk/urte

Parte-hartzaile guztien karbono-aztarnaren urteko murrizketa bateratua, hauen hasierako karbono aztarna eta The Planet aplikazioarekin lortutako ohiturak kontutan hartuta

Karbono aztarnaren bilakaera

5,3 ton CO₂ bk/urte → 4,9 ton CO₂ bk/urte

Erronka baino lehen   Erronka ostean

Erronkaren parte hartzaile bakoitzak batez beste **0,37 tona CO₂ bk/urtean** murriztu du bere karbono aztarna; hau da, % 7ko baliokidea.

CO₂ gutxiko ohitura eskuratuak

>8.600 konprometitutako asteroko ohiturak

>7.000 arrakastaz betetako asteroko ohiturak

Parte hartzaileek gehien barneratutako ohiturak eta haien inpaktu agregatua

1. Erabili eskailerak igogailua hartu beharrean — **-11 ton CO₂ bk/urtean**
2. Murriztu hondakinak eta birziklatu — **-3 ton CO₂ bk/urtean**
3. Bota ahalik eta janari gutxien — **-37 ton CO₂ bk/urtean**
4. Jarri ontzi garbigailua beteta dagoenean — **-3 ton CO₂ bk/urtean**
5. Kontsumitu bertako eta sasoiko produktuak — **-20 ton CO₂ bk/urtean**

Testigantzak

"Gutako bakoitzak ekintza txikiak egin ditzake planeta zaintzeko. The planet app-rekin, mentalizatzea lortu dut, nire egunerokoa egitea lortzen ari naizen zenbait erronka nireganatzeko"

Ainara

"Oso erabilgarria, gure karbono aztarna ezagutzeko eta horren arabera jokatzeko"

Endika

"UPV/EHUko bizi jasangarriaren erronkak eguneroko planetarekin konprometitu bizitzen lagundu dit, astero programatutako desafio txikien bitartez"

Maria

"Gizarte eredu jasangarriago baterako trantsizioan, gehiago saiatu behar dugu. Aiez aie, egunez egun, aldaketa handi bat lor dezakegu"

Asier

"Zeregin batzuk oso erraz bete daitezke, eta, ezer gutxi eskatzen badigute ere, inpaktu handia dute ingurumenaren hobekuntzan. Izan ere, zenbat eta gehiago egin, orduan eta gehiago nabarituko da!"

Alba

"Ekimen honen bidez ikasi dute zer inpaktu handia eduki dezaketean keinu txikiek, hala nola etxetresnak desentxufatzea eta eskaileretatik igotzea igogailua hartu beharrean. Keinu txiki horiek gakoak dira desberdintzeko; gainera, aplikazioak igorritako oroigarrien bidez, egunero errepikatzen dituzu"

Aritz

"Nire aztarna hobetzen saiatu naiz, batez ere, garraioan, bizikleta gehiago erabiliz"

Caterina

+info gehiago

Gehiago jakin nahi duzu proiektuaren inpaktuari edo haren garapenari buruz? QR honetan kontaktatu zitegu, edo hemen: theplanetapp.com/impacto_reto_upvehu

Era berean, UVP/EHUko Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren arloko Zuzendaritzaren webgunea bisitatu dezakezu: <https://www.ehu.eus/eu/web/iraunkortasuna/>

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

ALDAKETA KLIMATIKOA (2)

UPV/EHUK, Europako beste lau unibertsitaterekin eta elkarte batzuekin batera, ERASMUS+ «**ATTUNE (Activate the University for Climate Change)**» proiektuari ekin dio. 26 hilabeteko iraupena izango du eta 2024ra arte luzatuko da. Hori egiteko, 400.000 euroko finantzaketa jaso da.

ATTUNE programak aldaketa klimatikoa zuzenean lantzen du unibertsitate campusetan, eta unibertsitateko kide guztiek horri ekin diezaioten bultzatzen du. Unibertsitatea geroz eta iraunkorragoa izan dadin laguntzen duen ikaskuntza ekimen berritzaile bat da.

Proiektua New European Bauhaus izeneko ekimen berriarekin lerrokatuta dago. Ekimen horrek Europako Itun Berdea gure eguneroko bizitzarekin lotzen du, etorkizun iraunkor eta inklusibo bat eraikitzeko.

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

ALDAKETA KLIMATIKOA (3)

Webinarra: «Nola egin norberak kontra aldaketa klimatikoari?»

2022ko ekainaren 8a

Helburua: honako gai hauei eta antzekoei buruz eztabaidatzea: *Zer da aldaketa klimatikoa? Zer eragin dugu aldaketa klimatikoan? Nola murriztu dezakegu?*

Parte hartzaileen kopurua: 48 pertsona (% 60,4 emakumeak; % 39,6 gizonak)

[Informazio gehiago](#)

Webinarra
2022/06/08, 12etan

Iraunkortasunaren eta Gizarte Konpromisoaren a Zuzendaritzak honaku hau aurkezten du:

Nola egin norberak kontra aldaketa klimatikoari?

- Klima-aldaketa, zer da?
- Gure eragina klima-aldaketan
- Nola murriztu dezakegu

Manuel Pinilla, co-fundador de The Planet App

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

MUGIKORTASUNA (1)

2022KO MUGIKORTASUNAREN EUROPAKO ASTEA, ***Konbinatu eta mugitu*** lelopean, online bidezko jarduerekin eta aurrez aurreko beste batzuekin, hiru campusetan, unibertsitateko kide guztiei zuzendua (irakasleak, IIP, AZP).

Online bidezko jarduerak

- «Hobeto konektatzen» jardunaldia
- Webinarra: «Badakizu Mugikortasun Pertsonaleko Ibilgailu bat (MPI) erabiltzen? Nola egin modu seguruan»
- Webinarra: «Auto elektrikoa garraioaren alternatiba iraunkor gisa»
- UPV/EHU mugikortasun iraunkorrari buruzko galdera lehiaketa
- Argazki lehiaketa

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

MUGIKORTASUNA (2)

MUGIKORTASUNAREN EUROPAKO ASTEA

Aurrez aurreko jarduerak

Bizkaiko Campusa

- Oinez egiteko ibilbidea Arboretumean zehar
- Formula Student auto eta moto elektrikoen erakusketa, eta ibilbidea patinete elektrikoan
- Modalitate anitzeko lasterketa

Arabako Campusa

- Ibilbidea bizikletan
- Bizikletak Konpontzeko Puntu Teknikoa
- Formula Student auto eta moto elektrikoen erakusketa

Gipuzkoako Campusa

- Bizikletaren tailerra
- Ibilbidea bizikletan eta Bizikletada
- Solasaldi irekia: «Emakumea eta bizikleta hirian: zerk motibatzen gaitu eta zerk geldiarazten gaitu gure mugikortasuna aldatzeko orduan?»

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

EROSKETA ETA KONTSUMO ARDURATSUA (1)

UPV/EHU-KO ELIKAGAIEN XAHUKETAREN KALKULUA: NEURTU GUTXITZEKO

Proiektuaren helburua UPV/EHU-n xahutzen diren elikagaien kopurua kalkulatzea da, EHUagenda 2030ean adierazle horren berri emateko, garapen iraunkorraren alde egiteko eta UPV/EHUko campusetan arazo horren aurrean sentsibilizatzeko eta jarduten hasteko.

Guztira, honakoa kalkulatu da: **14,413 t/urte** edo **28,202 g/egun/jatun** elikagai xahutzen dira. Halaber, jatetxeetara egindako bisitak aprobetxatuz, jardunbide egokien ezarpen maila aztertuta, aztertutako establezimenduetan zer jardunbide egoki gauzatzen diren dagoeneko eta beste batzuetan elikagaiak ahalik eta gutxien alferrik galtzeko zer jardunbide susta daitezkeen aztertuko.

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

EROSKETA ETA KONTSUMO ARDURATSUA (2)

UPV/EHUⁿ dauden hamasei establezimenduetatik hamabik aktiboki hartu dute parte «Elikagaien xahuketa UPV/EHUⁿ. Neurtu gutxitzeko» proiektuan. Horrek urteko jatunen % 56 ordezkatzen du. Eskuratutako emaitzak honako egoera honetan erakusten dira:

Urteko elikagai xahuketa (tona/urte) (kilogramo/urte)	14,413 t/urte 14.412,62 kg/urte
Establezimendu bakoitzeko batez besteko urteko elikagai xahuketa (tona/urte-establezimendu) (kilogramo/urte-establezimendu)	0,709 t/urte 709,47 kg/urte
Jatun bakoitzeko batez besteko eguneko elikagai xahuketa (gramo/egun-jatun)	28,202 g/egun-jatun
Jatun bakoitzeko batez besteko urteko elikagai xahuketa (kilogramo/urte-jatun)	5,725 kg/urte-jatun

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

Ingurumen eragina ebaluatzea (1)

Bestalde, UPV/EHUren ingurumen inpaktuaren diagnostikoa egin da 2022an. Horretarako, EUEB-Iraunkortasuneko Unibertsitateetako iraunkortasunaren ebaluazioari buruz unibertsitate osoari dagozkion jarduketan ingurumen inpaktuaren ebaluazioa (GESU) lantaldeak garatutako erreminta erabili da.

Unibertsitatearen ingurumen iraunkortasun maila ezagutzeko diseinatu da erreminta hori, eta etengabe hobetzeko. Unibertsitatearen funtsezko hiru arlotan oinarritzen da: antolakuntzan, irakaskuntzan, ikerketan eta kudeaketan. Diagnostikoaren emaitzak honako txosten honetan daude jasota: "GESU-Crue-Sostenibilidad (2023) Diagnóstico de la Sostenibilidad Ambiental en las Universidades Españolas. Informe 2022. Grupo de Evaluación de la Sostenibilidad Universitaria (GESU) de Crue Sostenibilidad".

UPV/EHU %10 hobetu da 2022an (2021arekin alderatuta).

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

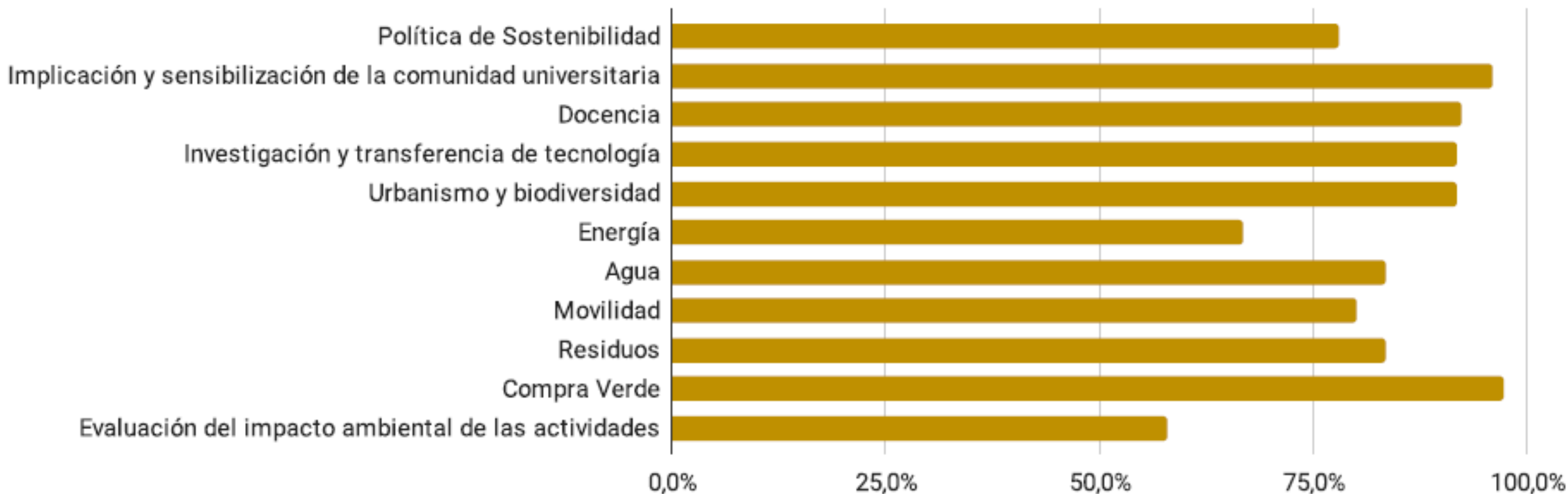
Ingurumen eragina ebaluatzea (2)

Indicadores	Puntuación	Máximo	Porcentaje
Política de Sostenibilidad	7	9	77,8%
Implicación y sensibilización de la comunidad universitaria	11,5	12	95,8%
TOTAL Área 1: Organización			86,8%
Docencia	12	13	92,3%
Investigación y transferencia de tecnología	11	12	91,7%
TOTAL Área 2: Docencia e Investigación			92,0%
Urbanismo y biodiversidad	5,5	6	91,7%
Energía	10	15	66,7%
Agua	7,5	9	83,3%
Movilidad	8	10	80,0%
Residuos	5	6	83,3%
Compra Verde	17,5	18	97,2%
Evaluación del impacto ambiental de las actividades	7,5	13	57,7%
TOTAL Área 3: Gestión Ambiental			80,0%
Evaluación Global			83,4%

UPV/EHUrako iraunkortasunerako unibertsitate politiken 2022ko ebaluazioaren emaitzak

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

Ingurumen eragina ebaluatzea (3)

UPV/EHUraiko iraunkortasunerako unibertsitate politiken 2022ko ebaluazioaren emaitzak

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

Ikastegietako konpromisoa ingurumenarekiko

IKASTEGIETAKO INGURUMENA HOBETZEKO PLANAK

Iraunkortasunaren eta Gizarte konpromisoaren arloko Zuzendaritzak aholkularitza eta laguntza teknikoa ematen du Ingurumena Hobetzeko Planak abian jartzeko konpromisoa duten unibertsitate zentroetako Ingurumeneko Hobetze Taldeak mantentzeko, aktibatze edo, hala badagokio, berraktibatze, bai ingurumenaren kudeaketako sistemen ziurtagirietara bideratutako auditoretzak prestatzeko, bai unibertsitateko jarduerak ingurumenean duen eragina minimizatzen bideratutako neurriak ezartzeko.

2021/22 ikasturtean, indarrean dauden Ingurumena Hobetzeko Planak dituzte unibertsitate zentroen % 74k.

[Informazio gehiago](#)

Unibertsitatearen kudeaketa iraunkorrean aurrera egitea

Bestelakoak: ekitaldi iraunkorrak

**ERRONKA
GARBIA**

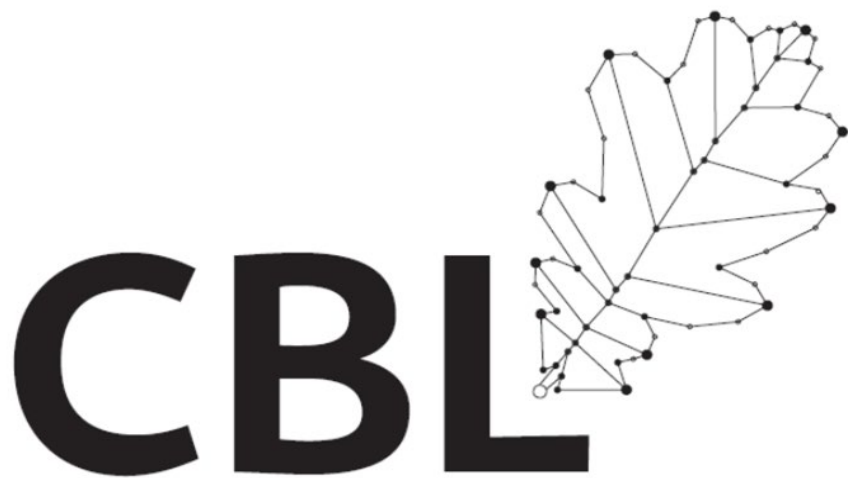
INGURUMEN ALDETIK
JASANGARRIA DEN
EKITALDIA

Erronka Garbia Eusko Jaurlaritzaren ziurtagiri bat da, ekitaldiek ingurumenean eragin ditzaketen inpaktu negatiboak minimizatzeko asmoz diseinuan eta antolakuntzan ingurumen neurriak txertatzen dituzten ekitaldiei aitortza emateko baliatzen dena.

Unibertsitateko kideei ekitaldien ziurtagiriak egiteko garaian laguntza eman zaie, eta Bizkaia Aretoarekin lankidetzan aritu da jarraibide batzuk egiten.

Lankidetza sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (1)

CAMPUS BIZIA LAB.

Campus Bizia Lab (CBL) programa Erasmus University Educators for Sustainable Development proiektutik eratorritako ekimena da, non UPV/EHUk parte hartu baitzuen 2013-2016 bitartean.

CBLren asmoa lankidetza prozesu bat abiaraztea da UPV/EHUko irakasle, administrazio eta zerbitzuetako langile eta ikasleen artean, unibertsitate beraren barruko iraunkortasun erronkei erantzutearren.

- 2021/2022 ikasturtea - 5. edizioa
- 2022/2023 ikasturtea - 6. edizioa

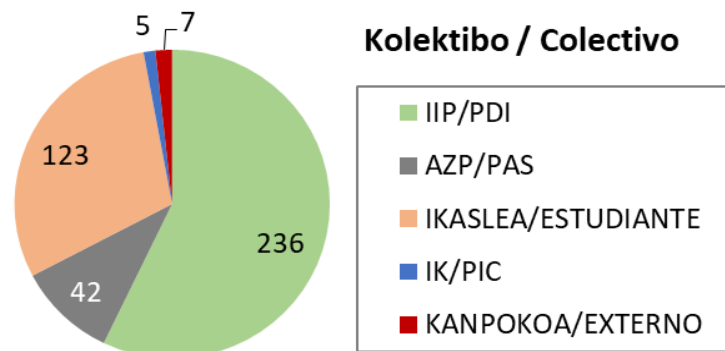
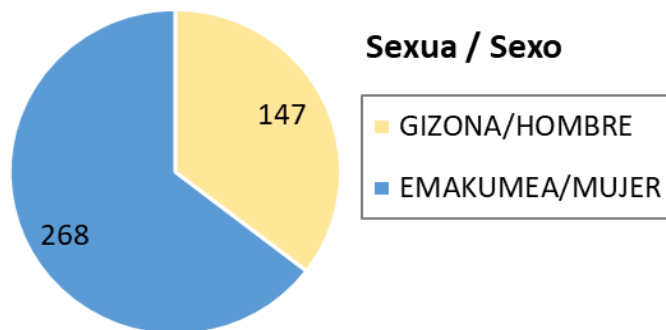
Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen irauunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (2)

2021/2022 ikasturtea – 5. edizioa

Proiektuak /Proyectos: 28

- ARABA – 7 , • BIZKAIA – 13 , • GIPUZKOA – 8

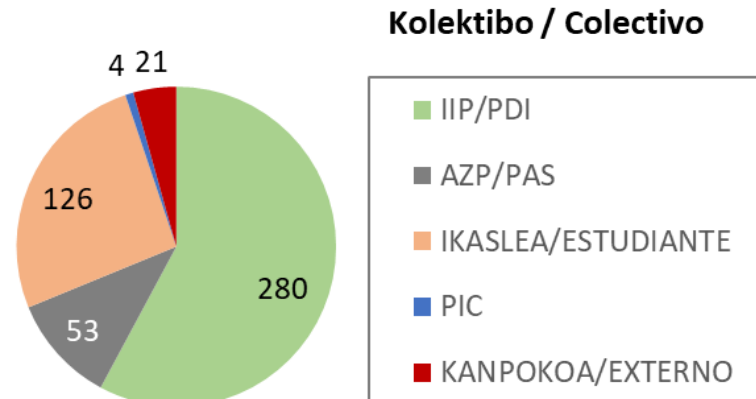
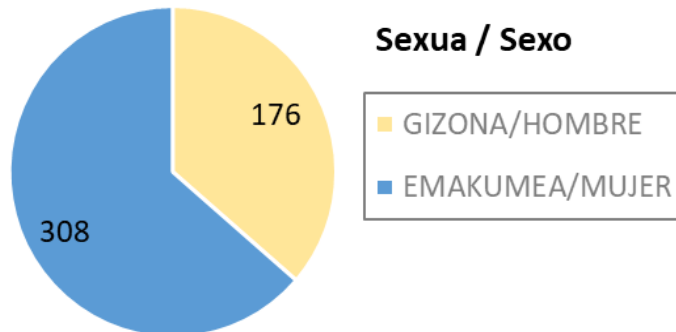
Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (3)

2022/2023 ikasturtea – 6. edizioa

Proiektuak /Proyectos: 33

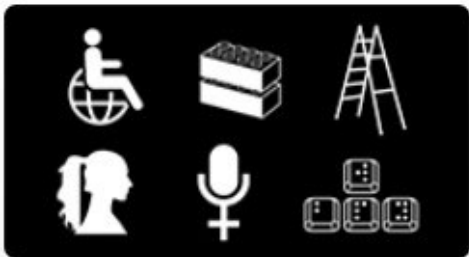
- ARABA – 10 , • BIZKAIA – 17 , • GIPUZKOA – 6

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (4)

Proiektuak

**Berdintasuna
aniztasunean**

**Energia mini eolikoaren
bideragarritasun
integrala**

PIZTU proiektua

GreenLAB

**Eraldaketarako
Hezkuntza**

Nasa Yuwe 23

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (5)

Proiektuak

EHezi i3

CIRCURAE

Literatura eta GIH

**Hizkuntza
erantzukizuna**

Kon-post

**Ardatz bertikaleko
energia
mikroolikoaren
azterketa**

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (6)

Proiektuak

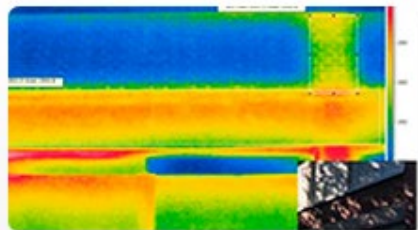
Nahi gabeko bakardadea murriztea

Iraunkortasun korporatiboa eta ekonomia zirkularra

Kultura ondarea materiala eta hezkuntza-teknologia: garapen sozial iraunkorra

Klimatizaziorako energia-kontsumoa optimizazioa (KEKO)

EHUgaz

EHUgaz

ODS Irratia

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (7)

Proiektuak

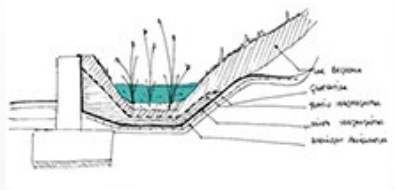
EBAPEN: Energia berriztagarriekin autokontsumo partekatua Eibarren

EHU onGIZARTE

EHU-Aztarna2

EHUsuds

Ikasgela osasungarriak

Leioako campuseko berde guneak: aldaketa klimatikorik aurre egiteko aukera

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (8)

Proiektuak

Azoka agroekologikoa Arabako Campusean

Lehenengo urratsak hezkuntza graduatan benetako hezkidetzaz sustatzeko bidean

EHUkhi

Errealitateak eraldatuz: Ikaskuntza-Zerbitzua GALetan

ARTEKOM

Arabako Campuseko Baratza Ekologikoan

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (9)

Proiektuak

Elikagai eskaintza eta kontsumoa UPV/EHU

IRAUNCAMPUS

Olio mineralen emulsioen ordezkapenak

Lankidetzaren sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (10)

2022ko argitalpenak

- Angulo, I., Vizcarra, M.T., Gamito, R. & López-Vélez, A.L. 2022. ¿Cómo hacer más coeducativos los patios de recreo? Una propuesta de aprendizaje-servicio. RIDAS, Revista Iberoamericana de Aprendizaje Servicio, 13, 60-79.
- Anze, N., Garcia, U., Lacambra, A., Martinez-Moreno, E., Elgorriaga, E. 2022. Ser mujer, magrebí y musulmana en el mundo laboral: Construyendo la igualdad de oportunidades, 41-49. Liburuko kapitulua. In: Retos de la inclusión social y educativa desde la investigación feminista. Graó argitaletxea, Bartzelona.
- Aperribay-Bermejo, M. 2021. Ecoxicanismo: Autoras chicanas y justicia medioambiental. Arg.: Valentziako Unibertsitatea.
- Aperribay-Bermejo, M. 2022. Ecozon@. European Journal of Literature, Culture and Environment 13(1), 219-222. Book review of Rivero-Vadillo, A., Flys-Junquera, C. editores. Visualizando el cambio. Humanidades ambientales / Envisioning Change: Environmental Humanities [Liburuaren erreseina] (Vernon Press, 2021) 263 or.
- Aperribay-Bermejo, M., Elizalde Estenaga, A., Encinas Reguero, M. C., Esparza Martin, I., Ibarluzea Santisteban, M. 2022. Garapen iraunkorrerako literaturaren gida (7-19 Helburuak).
- Aperribay-Bermejo, M., Encinas Reguero, M. C., Esparza Martin, I., Fernández de Gamboa Vázquez, K., Ibarluzea Santisteban, M. y Perales Fernández de Gamboa, A. 2021. Garapen iraunkorrerako literaturaren gida (1-6 Helburuak).

Lankidetzaren sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (11)

Aperribay-Bermejo, M., Encinas Reguero, M. C., Ibarluzea Santisteban, M. (eds.), Leer para un mundo mejor. Literatura Infantil y Juvenil y Objetivos de Desarrollo Sostenible, Tirant lo Blanch, 2023.

Arriaga, C., Andrea, A., Cilleruelo, L. 2022. Perspectiva de Género, música, arte y educación. Graó.

Arribas-Cubero, H.F., Gómez-Pintado, A., Martínez-Abajo, J., Vizcarra-Morales, M.T., Gamito-Gómez, R. & Monjas-Aguado, R. 2022. La ausencia de voz de las entidades en los proyectos de aprendizaje-servicio: propuesta de una herramienta para analizar y mejorar su participación. RIDAS, Revista Iberoamericana de Aprendizaje Servicio, 13, 40-59.

Bastarrika, O., Arin, M., López, M., Martínez, J. & Vizcarra, M.T. 2022. Talleres de expresión corporal en educación primaria: una experiencia de aprendizaje-servicio. Didacticae, 12, 46-62.

Bastarrika, O., Olmos, E., Martínez, J. & Vizcarra, M.T. 2022. Propuesta de dramatización y atención a la diversidad a través del Aprendizaje-Servicio. In: A. Eiguren (koord.), Educando en el Siglo XXI. El rol de la innovación y de las nuevas tecnologías en los procesos de aprendizaje. GRAÓ. ISBN: 978-84-18627-81-1.

Biota, I., Dosil-Santamaria, M., Idoiaga Mondragon, N., Ozamiz-Etxebarria, N. 2022. Analyzing University Students' Perceptions Regarding Mainstream Pornography and Its Link to SDG5. International Journal of Environmental Research and Public Health, 19, x.

Calvo, I., Espin, A., Gil-García, J.M., Fernández Bustamante, P., Barambones, O., Apiñaniz, E. 2022. Scalable IoT Architecture for Monitoring IEQ Conditions in Public and Private Buildings. Energies 15, 2270.

Lankidetzaren sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (12)

- Calvo, J.M. Gil-Garcia, E. Carrascal, A. Armentia, O. Barambones, X. Basogain, J.M. González, T. Rico, C. Escudero, I. Tazo, A. Mesanza, A.J. García-Adeva, E. Apiñaniz. 2022. Introduciendo Sostenibilidad y Multidisciplinaridad en los grados de Ingeniería, Actas de las XLIII Jornadas de Automática, 262-269. or.
- Eugenio-Gozalbo, M., Zuazagoitia, D., Ruiz-González, A., Corrochano, D., Hurtado-Soler, A., Talavera, M. 2022. Implementing citizen science programmes in the context of university gardens to promote pre-service teachers' scientific literacy a study case on soil. International Journal of Science Education (2022), 44(10), 1619-1638.
- Fernandez, P., Idoiaga Mondrago, N., Jauregizar, J. 2022. Comparing social representations of feminism among education and engineering majors: Insights for developing feminist pedagogies. *Feminism & Psychology*,
- Gamito, R. (arg.:). 2022. Ikaskuntza-Zerbitzua metodologian oinarritutako Gradu Amaierako Lanak garatzeko gida praktikoa. Udako Euskal Unibertsitatea (UEU) eta Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV/EHU).
- García Vaquerizo, O., Corral Lage, J., Peña Miguel, N., Saitua Iribar, A. 2022. Garapen iraunkorrerako helburuei buruzko informazio ez-finantzarioa osatzea Espainian. Ingurumen ataleko informazioaren azterketa lau sektoretako enpresetan 102(2), 204-231.
- González Alriols M., Ibarondo A., García A., Aravena A.P., Otxandategi H., Onaindia E., Núñez J.D., Barrio I., Antxustegi M.M. 2022. Biogas obtaining from wastes generated in university campuses: practical case study based on transdisciplinary learning. ICERI2022.

Lankidetzaren sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (13)

Herrero, A., Oleaga, A., Aseguinolaza, I.R., A.J. García Adeva, E. Apinaniz et al. 2022. Tailoring the magnetocaloric, magnetic and thermal properties of Dy₆(Fe,Mn)_{X2} intermetallics (X[dbnd]Sb, Te, Bi) Journal of Alloys and Compounds 890, 161849.

Idoiaga Mondragon, N., Dosil-Santamaria, M, Legorburu Fernandez, I. 2022. Retos feministas ante la pandemia de la COVID-19: una revisión crítica (liburuko kapituluak). In: Idoiaga Mondragon, N., Legorburu Fernnandez, I., Dosil-Santamaria, M., Kerexeta Brazal, I., Darretxe Urretxi, L. 2022. Retos de la inclusión social y educativa desde la investigación feminista. GRAÓ.

Idoiaga Mondragon, N., Eiguren Munitis, A., Belasko Txertudi, N. 2022. The breaking of secrecy: Analysis of the hashtag #MeTooIncest regarding testimonies of sexual incest abuse in childhood. Child Abuse & Neglect, 123.

Idoiaga Mondragon, N., Legorburu Fernandez, I., Dosil-Santamaria, M., Kerexeta Brazal, I., Darretxe Urrutxi, L. 2022. Retos de la inclusión social y educativa desde la investigación feminista. GRAÓ.

Idoiaga, N., Eiguren, A., Belasko, M. 2022. Familia barneko sexu abusuen sekretua apurtzen: #MeTooIncest. Uztaro: Giza eta Gizarte-zientzien aldizkaria, 121, 101-119.

Idoiaga, N., Enbeita, G. 2022. Haur Hezkuntzako profesioaren feminizazioa: Egungo egoeraren azterketa eta maisu maistren identitate profesionalerako inplikazioak Tantik. EHUko Hezkuntza Aldizkaria, 34 (1).

Juan Cruz Alberdi Collantes. 2022. Situación de los circuitos cortos de comercialización y agroecología durante la COVID-19 en Gipuzkoa (País Vasco, España). Investigaciones Geográficas N° 78, 169-190.

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (14)

- Kerexeta, I., Diez, J.R., Ortega, U., Etxezarraga, L. 2022 Creación del proyecto de Radio Comunitaria ODS Irratia para la transformación ecosocial. Octaedro in press
- Khanna, N., Rodríguez, A., Shah, P., Pereira, O., Rubio-Mateos, A., López de Lacalle, L.N., Ostra, T. 2022. Comparison of dry and liquid carbon dioxide cutting conditions based on machining performance and life cycle assessment for end milling GFRP. *The Int. J. of Advanced Manufacturing Technology* 122, 821-833.
- Lumbreras, M., Diarce, G., Martin-Escudero, K., Campos-Celador, A., Larrinaga, P. 2022. Design of district heating networks in built environments using GIS: A case study in Vitoria-Gasteiz, Spain. *Journal of Cleaner Production* 349, 131491.
- Lumbreras, M., Diarce, G., Martin-Escudero, K., Campos-Celador, A., Larrinaga, P. 2021. Industrial waste heat district-heating design based on geographic information system: Case study in Vitoria-Gasteiz (Spain). *Journal of Physics: Conference Series* 2042(1), 012040.
- Madrado-Uribeetxebarria, E., Garmendia Antin, M., Almandoz Berrondo, J., Andrés-Domenech, I. 2022. Influence of SUDS Allocated Area on Runoff Reduction in Developing Urban Catchments: A Case Study in San Sebastian (Spain). *Proceedings of the 39th IAHR World Congress – IAHR 2022*, 6948–6954.
- Marieta, C., Martín, A., León, I., Guerrero, A. 2022. Cenizas volantes de incineradora de residuos urbanos en la producción de eco cementos. *Liburuko kapitulua*. Arg.: Dikynson.

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (15)

- Marieta, C., Martín, A., León, I., Guerrero, A. Municipal solid waste incineration fly ash, from waste to resource: contribution to the circular economy in construction sector. *Journal of Cleaner Production*.
- Martinez-Perez, N., Telleria-Aramburu, N., Insúa, P., Hernández, I., Telletxea, S., Ansotegui, L., Rebato, E., Basabe, N., Mtz. de Pancorbo, M., Rocandio, A., Arroyo-Izaga, M. 2022. On-campus food purchase behaviors, choice determinants and opinions on food availability in a Spanish university community. *Nutrition* 2022; 103-104:111789.
- Olazar, A., Idoiaga, N. 2022. Familia aniztasunaren trataera Haur Hezkuntzako ikasgeletan: irakasleen aurreiritziak eta eskoletako materiala. *Ikastoratza. e-Revista de Didáctica*, 28, 28-51.
- Otaegi, J., Hernández, R.J., Oregi, X., Martín-Garín, A., Rodríguez-Vidal, I. 2022. Comparative Analysis of the Effect of the Evolution of Energy Saving Regulations on the Indoor Summer Comfort of Five Homes on the Coast of the Basque Country Buildings.
- Relloso, L., Eiguren, A., Picaza, M., del Amo, I.A. 2022. ODS Irratia. Apostando por la radio como innovación educativa. *Foro Internacional sobre Evaluación de la Calidad de la Investigación y la Educación Superior (FECIES)*.
- Rodríguez-Vidal, I., Martín-Garín, A., González-Quintial, F., Rico-Martínez, J.M., Hernández-Minguillón, R.J., Otaegi, J. 2022. Response to the COVID-19 Pandemic in Classrooms at the University of the Basque Country through a User-Informed Natural Ventilation Demonstrator. *International Journal of Environmental Research and Public Health*.

Lankidetzaren sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

Campus Bizkaia Lab Programa (16)

- Sasiain, A., Peña, M., Guerra, R. Trayectorias de aprendizaje colaborativas desde la ética inclusiva: Cartografías de una práctica dialógica en la reflexión docente. Arg.: Graó.
- Tarazona-Romero, B.E., Campos-Celador, A., Maldonado-Muñoz, Y. A. 2022. Can solar desalination be small and beautiful? A critical review of existing technology under the appropriate technology paradigm. Energy Research and Social Science 28, 102510.
- Urizar Elorza, M., Idoiaga Mondragon, N. 2022. Haur eta gazteen kontrako sexu abusuen sekretua hausten Profesionalentzako oinarritzko edukiak. UPV/EHU.
- Urizar Elorza, M., Idoiaga Mondragon, N. 2022. Rompiendo el secreto de los abusos sexuales contra la infancia y la adolescencia. Contenidos básicos para profesionales. UPV/EHU.
- Viaña, M., Martínez-Moreno, E., Larruskain, O., Soubelet, I., Aranburu, I. Potencial y retos de la e-selección en la reducción de la discriminación interseccional. Liburuko kapitulua. Ed. Graó.
- Villamor, E., Akizu-Gardoki, O., Heinonen, J.T, Bueno, G. 2022. Global Multi-Regional Input-Output methodology reveals lower energy footprint in an alternative community project. Sustainable Production and Consumption 34, 65-77.

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

JARDUNALDIA: «GrAL/MALak iraunkortasunaren alde»

2022ko ekainaren 23an jardunaldi bat antolatu zen 2021/22 ikasturtean egindako aurrerapenak partekatzeko eta 2022/23 ikasturterako iraunkortasunari lotutako erronkak eta aukerak zehazteko.

Jardunaldiak «GrAL/MALak iraunkortasunaren alde» izena zuen, Bizkaia Aretoa egin zen (presentzialki) eta 54 parte hartzaile izan zituen (% 67 emakumeak eta % 33 gizonak).

[Informazio gehiago](#)

Lankidetzaz sustatzea unibertsitateko kideen artean UPV/EHUk dituen iraunkortasun erronkei aurre egiteko

SARE BERDEAK

Eusko Jaurlaritzak, Bizkaiko Foru Aldundiak, HAZIk eta UPV/EHUk sustatzen dute **Sare Berdeak**, beren inguruan iraunkortasunaren alde egiteko aldaketak txertatu nahi dituzten pertsonak ahalduntzeko mekanismoa.

Helburua ingurumenaren aktibisten sare bat sortzea da, beren ingurune hurbilenean ingurumena hobetzeko ekintzak aurrera eramateko eta laguntzeko.

2022an plataforma abian jartzeko lehen pausoak eman dira.

Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea, iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko

Ikasleentzako prestakuntza (1)

ONLINE IKASTAROA: «Bat egin nahi duzu iraunkortasunaren erronkarekin?»

Iraunkortasunari eta erronka nagusiei lotutako alderdietan murgildu nahi duten eta gai horiei hezkuntzatik eta konpromiso sozialetik ekin nahi dieten graduako ikasleei zuzenduta dago.

Iraupena: 37,5 ordu (1,5 ECTS kreditu).

8. (2022/02/07 - 2022/03/21) eta 9. (2022/10/10 - 2022/11/18) edizioetan, zeinak euskaraz eta gaztelaniaz eman diren, 188 ikaslek hartu dute parte (% 64,3 emakumeak; % 35,7 gizonak), eta % 41eko arrakasta tasa izan du.

[Informazio gehiago](#)

Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea, iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko

Ikasleentzako prestakuntza (2)

ONLINE IKASTAROA: «2030 Agenda txertatzea Gradu Amaierako Lanetan»

Beren Gradu Amaierako Lanetan sartzeko, 2030 Agendaren tresnak identifikatu nahi dituzten graduako azken mailetan dauden ikasleei zuzenduta dago.

Iraupena: 37,5 ordu (1,5 ECTS kreditu).

Ikastaroaren 5. eta 6. edizioak egin dira. Bi edizio horietan, zeinak euskaraz eta gaztelaniaz egin diren, 38 ikaslek hartu zuten parte. Horietako % 52,6 emakumeak izan ziren, eta % 47,4 gizonak, eta % 44ko arrakasta tasa izan zuen.

[Informazio gehiago](#)

Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea, iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko

Ikasleentzako prestakuntza (3)

TAILERRA: «Cómo introducir la Educación para los Objetivos del Desarrollo Sostenible (ODS) en las asignaturas»

Ematen dituzten irakasgaien planifikazioan eta diseinuan iraunkortasuna txertatu nahi duten Ingeniaritzako eta Arkitekturako irakasleei zuzendua.

Iraupena: 10 ordu.

Lehen edizio honetan hogeit hamar irakaslek hartu dute parte (% 55 emakumeak, % 45 gizonak). Hala, eskainitako plaza guztiak bete dira eta % 100eko arrakasta tasa izan du.

[Informazio gehiago](#)

Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea, iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko

Ikasleentzako prestakuntza (4)

ONLINE IKASTAROA: «Garapenerako Unibertsitate Lankidetzan»

Garapenerako Unibertsitate Lankidetzan murgildu nahi duten graduko ikasleei zuzenduta dago.

Iraupena: 37,5 ordu (1,5 ECTS kreditu).

8. edizioan (2022/01/31 - 2022/03/11), zeina euskaraz eta gaztelaniaz eman den, 85 ikaslek hartu dute parte (% 76,5 emakumeak; % 23,5 gizonak), eta % 63ko arrakasta tasa izan du.

[Informazio gehiago](#)

Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea, iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko

Ikasleentzako prestakuntza (5)

Beste batzuk

ONLINE IKASTAROA: GrALa edo MALa ekintzailetzari eta/edo iraunkortasunari lotuta

IKASTARO ERDIPRESENTZIALA: «Garapena, Lankidetzaren eta Trantsizio Ekosozialerako Teknologiei buruzko XXIII. Mintegia»

MINTEGIA - XXIII - SEMINARIO

Euskara - Castellano

urriaren 7tik
abenduaren 16ra
2022

del 7 de octubre al
16 de diciembre
2022

**Garapena,
Lankidetzaren eta
Trantsizio
Ekosozialerako
Teknologiak**

**Desarrollo,
Cooperación y
Tecnologías para la
Transición
Ecosocial**

Izen-emateak urriaren 6ra arte
Inscripciones hasta el 6 de octubre

E-mail: info.bilbao@euskaadi.isf.es
Tlf: 94 601 72 26
Webs:
<https://euskaadi.isf.es/mintegia/>
<https://euskaadi.isf.es/seminario/>

Plaza kopuru mugatua izen emate ordenaren arabera
Plazas limitadas por orden de inscripción

Aukera asleko kredituak
Créditos de libre elección

Online + Tailerak + Txangoak
Online + Talleres + Excursiones

Jitu (<https://jitu.org/>)
Bilboko Injeriaria Eskola

Arrozetako / Organiza:

Laguntzaileak / Colaboran:

Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea, iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko

Beste batzuk

Gazte Ekoliderrak - Trebatu Ekin izan

IKD Jendartea 2022

Aurkezpena: Irakasten duten kamisetak

**Unibertsitate erkidegoari prestakuntza ematea eta lekuak eskaintzea,
iraunkortasunaren esparruan proiektu berritzaileak garatzeko**

**Iraunkortasunerako Hezkuntzako sareetan parte
hartzea**

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Garapenerako Lankidetzaren inguruko Unibertsitate Praktikak eta Gradu Amaierako Lanak egiteko Programa

Nazioarteko mugikortasuna mugatuta egon da azken bi ikasturteetan osasun egoera medio. 2022an, berriz heldu zaio programari, eta ikasleei euren derrigorrezko praktikak eta GrALak garapen bidean dauden herrialdeetan kooperazio erakundeek dituzten proiektuetan egiteko aukera eman zaie.

Programaren 19. edizioan, UPV/EHUko sei ikastegitako 21 ikaslek hartu dute parte (% 85,7 emakumeak, % 14,3 gizonak), eta zazpi herrialdeetan gauzatu dituzte praktikak eta GrALak.

[Informazio gehiago](#)

Garapenerako Lankidetzaren inguruko Unibertsitate-Praktikak eta Gradu Amaierako Lanak egiteko diru-laguntzetarako deialdia

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

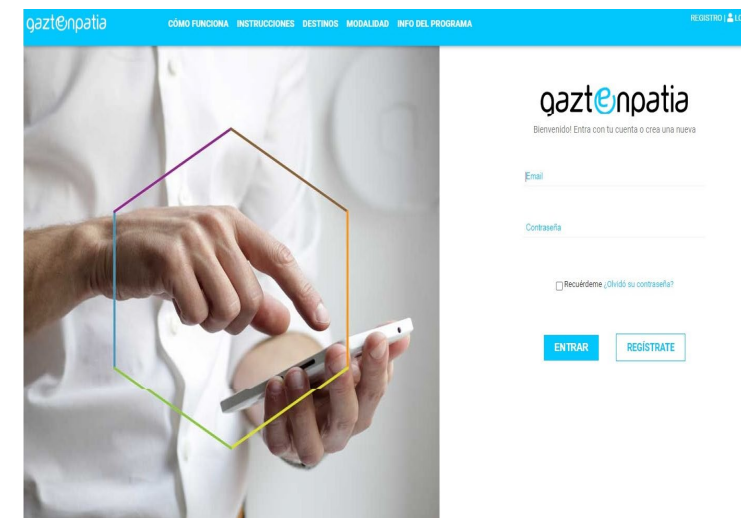
Gaztenpatia programa (1)

Aurreko programaren antzera, 2019-2021 ikasturteen geldialdiaren ostean, 2022an **Gaztenpatiaren VI. edizioa** abian jarri da.

Gaztenpatia Euskal Fondoaren eta UP/EHUren ekimen bat da, eta unibertsitateko ikasleei euren praktikak (curriculumekoak edo borondatezkoak) eta Gradu Amaierako Lanak (GrAL) Euskal Fondoaren kide diren erakunde eta entitateek Latinoamerikan garatzen dituzten proiektuetan egitea baimentzen die.

Guztira, bost ikasle (% 80 emakumeak, % 20 gizonak) joan dira haien praktikak edo GrALak garapenerako kooperazio proiektuetan egitera El Salvadorrera eta Kolonbiara.

Programaren web plataforma: <https://gaztenpatia.eus/eu/>

gaztenpatia

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Gaztenpatia programa (2)

Gainera, 2022ko maiatzaren 21etik 28ra bitartean, Gipuzkoako eta Bizkaiko Campusetan [Gaztenpatiaren VI. Topaketa](#) egin da, Gaztenpatia proiektuen beste aldetik datozen Latinoamerikako ordezkariekin esperientziak trukatzeko.

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Ikasleek erakundeetan boluntariora jarduerak egiteko gauzatu beharreko kudeaketak

Hautazko kredituak aitortu dira UPV/EHUren erakunde sozialetan eta programa propioetan elkartasunezko eta lankidetzako jarduerak egiteagatik.

2022an, elkartasunezko eta borondatezko jardueretan parte hartu izanagatik hautazko kredituak aitortzeko 198 eskaera egin ziren (% 70,2 emakumeak, % 28,3 gizonak eta % 1,5 ez bitarrak). Guztira, **539 kreditu** aitortu ziren, **16.170 orduko** dedikazioaren baliokide.

[Informazio gehiago](#)

 Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

BOLUNTARIOTZA VOLUNTARIADO

Hautazko kredituen aitortpena eskatzeko epea: 2022ko irailak 12-23

Plazo para la solicitud del reconocimiento de créditos optativos: 12-23 septiembre 2022

www.ehu.eus

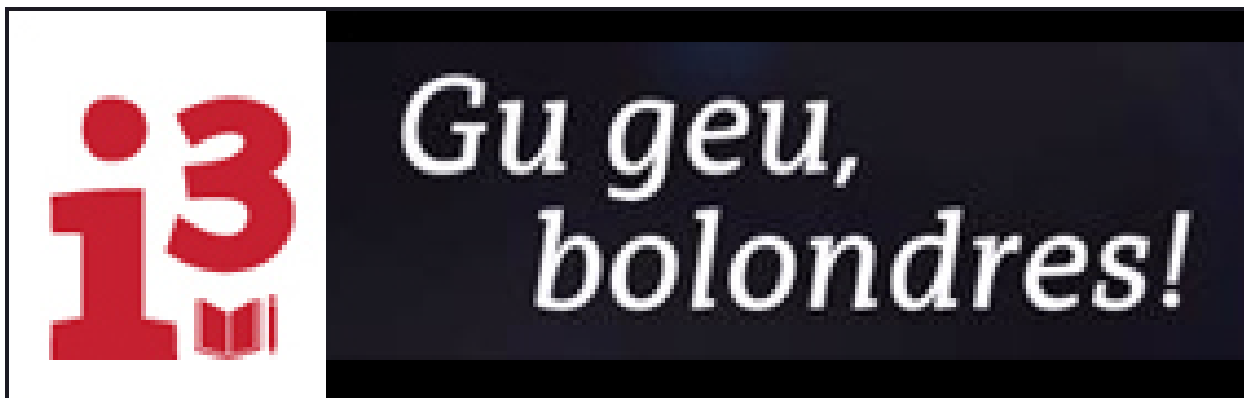
Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Boluntariotza autogestionatuko ekimenak bultzatzea eta sostengatzea

Unibertsitate eremuan jarduerak garatzeko boluntariotza autogestionatuaren programa bultzatu da. Orokorrean, publiko orokorrarentzako eta erakunde sozialentzako jarduerak dira, eta jarduerak erakundearen hartzaillei zuzendu dira.

Horretarako, hainbat bideo egin eta zabaldu dira.

[Informazio gehiago](#)

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Boluntariotza sustatzeko beste ekimen batzuk (1)

Ingurumen Boluntariotzaren eta Esperientzia Trukearen III. Jardunaldiak

Jardunaldi horietan parte hartzea EUEBen Parte hartze eta Boluntariotzako Lantaldearekin

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Boluntariotza sustatzeko beste ekimen batzuk (2)

**Webminarra: «Urretxindorra»
mentoretza sozialeko programaren
aurkezpena**

Ikasleen kulturarteko gaitasunak garatzea,
mentore gisa boluntario gisa arituta

**Boluntaren BATEGIN kanpaina: 2022ko uda
solidarioaren alde**

Udan praktika solidarioak sustatzera bideratutako
ekimena

Ikasleen parte hartzea sustatzea elkartasuneko eta garapenerako lankidetzako ekimenetan

Boluntarioen prestakuntza

ONLINE IKASTAROA: «Boluntariotzaren hastapenak. Prestakuntza gizarte eraldaketarako»

UPV/EHUko unibertsitateko kideei zuzendua (ikasleak, IRI, AZP, ehualumni)

Iraupena: 12,5 ordu (0,5 ECTS kreditu).

Urte osoan zehar eskuragarri

[Informazio gehiago](#)

Errefuxiatuei laguntzeari dagokionez UPV/EHUK hartu dituen konpromisoak garatzea

Errefuxiatu eta asilo eskatzaileentzako UPV/EHUren harrera programa (1)

UPV/EHU-K BALDINTZARIK GABE DEFENDATZEN DITU NAZIOARTEKO BABESA DUTEN PERTSONEN ESKUBIDEAK

UPV/EHUK, 2015eko urriaren 1ean Gobernu Kontseiluak aho batez onartutako akordioarekin bat etorriz, asiloa eta babesa eskatzen duten pertsonen eskubideak baldintzarik gabe defendatzeko konpromisoa hartu du. Akordio horretan, EAEn errefuxiatutako pertsonak artatzeko ekintza ezberdinak gauzatzeko konpromisoa hartu zuen. Lau jarduketa ardatzetan antolatzen dira:

1. Laguntza ematea egoera akademikoa erregularizatzeko eta unibertsitatera sartzeko prozesuan
2. Laguntza eskaintzea unibertsitatearen esparruko premia bereziak betetzeko
3. Sentsibilizazioa eta eztabaida sustatzea
4. Laguntza ekonomikoa eta materiala ematea nazioarteko babesa duten unibertsitateko ikasleei, 20.000 euroko funtsaren bidez.

Errefuxiatuei laguntzeari dagokionez UPV/EHUK hartu dituen konpromisoak garatzea

Errefuxiatu eta asilo eskatzaileentzako UPV/EHUren harrera programa (2)

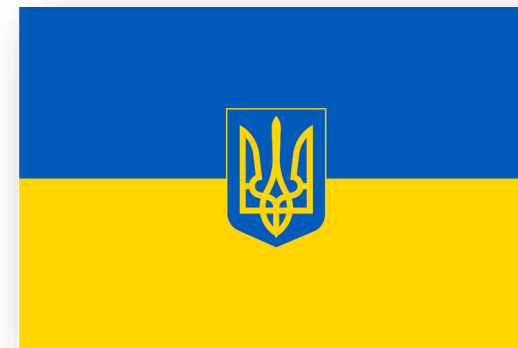
2021/22 ikasturtean, nazioarteko babesa duten 16 pertsonari egin zitzaizkien unibertsitateko ikasketekin hasteko eta jarraitzeko izapide administratiboak (% 18,75 emakumeei, % 81,25 gizonei). Ikasle horiek Siriatik, Afganistandik, Saharatik, Nikaraguatik, Perutik, Kolonbiatik, El Salvadorretik eta Mauritaniatik etorri ziren. Horien artean, 3 pertsonari (% 100 gizonei) ostaturako eta mantenua eman zitzaien UPV/EHUko ikastetxe nagusietan eta egoitzetan.

2022/23 ikasturtean, Siriatik, Afganistandik, Errusiatik, Ukrainatik, Saharatik, Perutik, Kolonbiatik, Venezuelatik eta Nikaraguatik etorritako eta nazioarteko babesa duten 25 pertsonari (% 48 emakumeak, % 52 gizonak) egin zaizkie unibertsitateko ikasketekin hasteko eta jarraitzeko izapide administratiboak, eta unibertsitatearen eremuko premiak estali dizkiete (ostaturako, mantenuko, garraiorako, materialentzako eta abarrerako dirulaguntzak). Halaber, UPV/EHUko ikastetxe nagusietan eta egoitzetan ostaturako eta mantenua eman zaie 4 pertsonari (% 100 gizonak).

Errefuxiatuei laguntzeari dagokionez UPV/EHUK hartu dituen konpromisoak garatzea

Errefuxiatu eta asilo eskatzaileentzako UPV/EHUren harrera programa (3)

2022ko otsailaren 24an, Ukrainaren inbasioa hasi zen. Orduetik, Garapenerako Lankidetzak Bulegoak arreta berezia eskaini dio gatazkari, eta ezohiko bileretan parte hartu du, Unibertsitateen 9 Taldea eta EUEB batzordeen esparruan, ezohiko neurriak aztertzeko.

Gainera, triptiko informatiboak egin ziren ikasle errefuxiatuak tratatzeko. Triptiko horiek idazkaritza guztietara bidali ziren, eta [online bidezko formulario](#) bat jarri zen martxan, bulegoko langileekin komunikazioa arintzeko.

Guztira, zazpi ukrainarri egin zaizkie graduiko ikasketekin hasteko eta jarraitzeko izapide administratiboak (% 18,75 emakumeak, % 81,25 gizonak), eta graduondoko ikasketen bati (% 100 emakumeak). Pertsona horiek honako fakultate hauetan sartu dira: Letren Fakultatean (hiru), Informatikakoan (bi), Zuzenbidekoan (bat) eta Gizarte eta Komunikazioen Zientzietakoan (bat).

Hitzarmenak sustatzea eta iraunkortasunaren eta garapenerako lankidetzaren esparruan lan egiten duten entitateekiko lankidetzaren lana bistaratzeko

Hitzarmenak

Hitzarmenak sustatzea eta iraunkortasunaren eta garapenerako lankidetzaren esparruan lan egiten duten entitateekiko lankidetzara lana bistaratzea

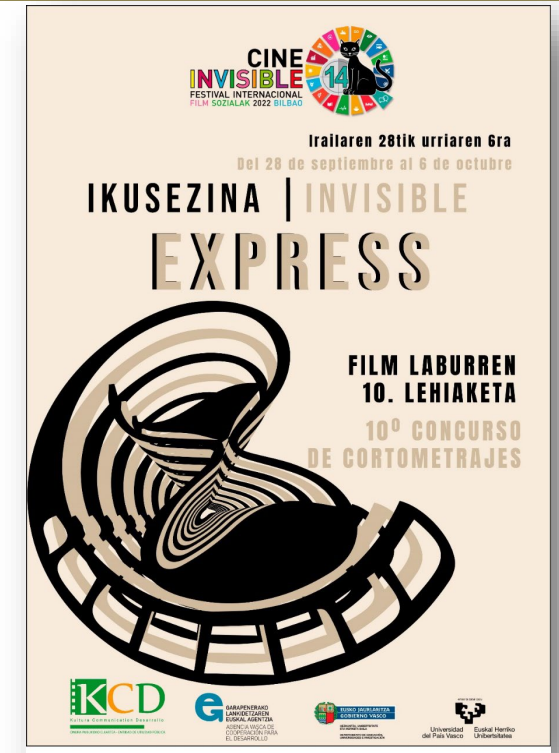
Iraunkortasunaren eta garapenerako lankidetzaren arloan lan egiten duten entitateekin batera egiten dugun lana ikusgarri egitea (1)

Ekitaldi asko antolatu dira (debateak, erakusketak, zineforuma eta abar) lankidetzaren eta konpromiso sozialaren eremuan. Aipatzekoa da **Invisible express** film laburren lehiaketa, «Elkarrizketa, giza ulermenaren eta pentsamenduaren eragile gisa» izenburupean. Kultura Communication eta Desarrollo (KCD) GGKerekin elkarlanean antolatu da, eta 136 ikaslek hartu dute parte (% 69 emakumeak eta % 31 gizonak).

Palmaresa:

- Lehen sariaren irabazlea: [Tuyas Mías](#)
- Publikoaren sariaren irabazlea: [La Última Cena](#)

[Informazio gehiago](#)

Hitzarmenak sustatzea eta iraunkortasunaren eta garapenerako lankidetzaren esparruan lan egiten duten entitateekiko lankidetzaren bistaratzea

Iraunkortasunaren eta garapenerako lankidetzaren arloan lan egiten duten entitateekin batera egiten dugun lana ikusgarri egitea (2)

Jardunaldia: «Astindu erabili aurretik»

Mintegia Kolonbia: «Erabateko bakearen alde borrokan. Emakumeen partaidetza bakearen lorpenean eta itzulera»

Mintegia: «Peace Studies Ukrainian War»

Nazio Batuen 2030 Agenda unibertsitateko eguneroko zereginetan txertatzea

UPV/EHUK, garapen iraunkorrerako 2030 Agenda ezartzearen aldeko apustuan, [EHUagenda 2030 garapen iraunkorrari ekin](#) eta [UPV/EHUren garapen iraunkorreko adierazleen taula](#) onartu zituen 2019an. 2021/22 ikasturteari dagokion adierazleen taula kalkulatu eta haren **bilakaera** aztertu da.

Onartu zenetik bost urte igaro dira, eta nahiz eta ez den nahikoa bilakaerari buruzko ondorio esanguratsuak ateratzeko, eta pandemia bat izan dugula kontuan hartuta, **iraunkortasunaren aldeko sustapenaren joera positiboa dela ikusten da**. Oro har, hobekuntzak ikusten dira honako hauekin lotutako adierazleetan: kalitatezko hezkuntza (4. GIH), genero berdintasuna (5. GIH), energia eskuragarria eta ez kutsagarria (7. GIH), industria, berrikuntza eta azpiegitura (9. GIH), klima babesteko ekintza (13. GIH), eta hizkuntza eta kultur aniztasuna (17+1 GIH).

Nazio Batuen 2030 Agenda unibertsitateko eguneroko zereginetan txertatzea

UPV/EHUK 58 adierazleko panel baten bidez GIHei egiten dien ekarpenaren jarraipenaz gain, urtero aztertzen da produkzio zientifikoak EHUagenda 2030ean jasotako 12+1 GIHei egiten dien ekarpena. Indexatutako *Web of Science* (WOS) eta *SCOPUS* aldizkarietan argitaratutako artikuluak hustuta egiten da.

Guztira, 2.243 artikulu argitaratu dira 2017-2022 aldian. **2022an, 473 artikulu argitaratu ziren.**

Honako hauek izan dira produkzio zientifiko handiena izan duten GIHaK: 3.a (osasuna eta ongizatea), 7.a (energia eskuragarria eta ez kutsagarria), 12.a (ekoizpen eta kontsumo arduratsua), eta 13.a (klima babesteko ekintza), 2030ean Europa Iraunkorragoa izateko Europako Batzordearen ildo estrategikoak.

[Informazio gehiago](#)

117 argitalpen

73 argitalpen

58 argitalpen

79 argitalpen

Nazio Batuen 2030 Agenda unibertsitateko eguneroko zereginetan txertatzea

Garapen iraunkorrari buruzko argitalpen berezia EKAIA aldizkarian.

Iraunkortasunaren eta Gizarte konpromisoaren arloko Zuzendaritzako langileek koordinatuta eta Jorge Gutiérrez Goiria eta Irati Labaien Egigurenen hitzaurrearekin, UPV/EHUko Zientzia eta Teknologiaren aldizkariaren edizio berezi hori apirilaren 8an argitaratu zen.

16 artikulua ditu, eta askotariko gaiak aztertzen dira haietan, hala nola genero berdintasuna, oinarrizko errenta unibertsalaren ezarpena edo jarduera fisikoaren garrantzia bizi estilo osasungarri baten oinarri gisa.

[Informazio gehiago](#)

Nazio Batuen 2030 Agenda unibertsitateko eguneroko zereginetan txertatzea

UPV/EHUko ikasleen V. Biltzarra

«Gure Gradu Amaierako Lanek (GrAL) mundua aldatzeko balio dute» izena du, eta hurrengo ikasturteetarako eredu izan nahi du. Graduako ikasleek 2030 Agendako GIHei buruzko ikerlanak aitortzea eta ezagutzera ematea da bere helburua.

41 gradutako 115 proposamen jaso ziren.

- Gizarte eta Lege Zientzietako 61 GrAL
- Ingeniaritza eta Arkitekturako 22 GrAL
- Osasun Zientzietako 13 GrAL
- Zientzietako 10 GrAL
- Arte eta Giza Zientzietako 9 GrAL

115 pertsonak hartu zuten parte (% 75,6 emakumeak; % 24,4 gizonak)

Nazio Batuen 2030 Agenda unibertsitateko eguneroko zereginetan txertatzea

UPV/EHUko ikasleen V. Biltzarra

Sari banaketa azaroaren 3an egin zen, Bizkaia Aretoko Mitxelena aretoan. Bertan, urteko zortzi GrAL onenak saritu ziren. Aipamen berezia egin zitzairen lau GrAL gehigarriri, bana ardatz tematiko bakoitzeko (Pertsonak, Planeta, Oparotasuna eta Bakea eta Aliantzak).

Edizio horretako saritu guztiak emakumeak izan ziren, publikoaren sari berezia lortu zuen taldea barne.

Palmaresa honako [esteka](#) honetan kontsulta daiteke:

Nazio Batuen 2030 Agenda unibertsitateko eguneroko zereginetan txertatzea

Udako ikastaroa: «2030 Agenda, kontratu sozial berri bat»

Prestakuntza ekimenaren helburua ezagutzak eskuratzeko eta kasu eta esperientzia zehatzak transmititzeko giro egokia sortzea da, 2030 Agendan oinarrituta gure kontratu soziala berritzeko.

Ikastaroa publiko heterogeneoari zuzendu zitzaion: unibertsitateko ikasleak, unibertsitatetik kanpoko ikasleak, irakasleak, profesionalak eta publiko orokorra.

[Informazio gehiago](#)

EHUagenda 2030aren iraunkortasun eta ikusarazte jardunaldietan parte hartzea

Parte hartzea:

GIHei buruzko UNAI sarearen TAILERRA: «2030 Agenda eta unibertsitateen ekarpena»

La Agenda 2030 y la contribución de las universidades

¿Cuándo?
Lunes, 7 de Marzo de 2022
10:30am - 12pm (Hora de Nueva York)

Para más información:
<https://bit.ly/tallerods7mar>

#TallerODS

DÉCADA DE >>> ACCIÓN

Online
2022ko martxoak 7

NEB CITYTHON 2022

30 SEP - 02 OCT
**NEW EUROPEAN BAUHAUS
CITYTHON 2022**
VITORIA - GASTEIZ

Aurrez aurrekoa eta online bidezkoa
Gasteiz
2022ko martxoak 7

EHUagenda 2030aren iraunkortasun eta ikusarazte jardunaldietan parte hartzea

Parte hartzea:

JARDUNALDIA: «Jokabide iraunkorrak: zergatik ez dugu pentsatzen dugun bezala jokatzeko?»

Aurrez aurrekoa. BATEko auditoriuma B Accelerator Tower (Bilbo)
2022ko azaroak 23

Basque Circular Summit 2022 "Walking the talk"

2022
AZA/NOV 23-24-25

BASQUE
CIRCULAR
SUMMIT

Aurrez aurrekoa
FICOBA erakustazoka (Irun, Gipuzkoa)
Azaroak 23-25

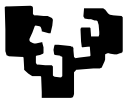
Notas de prensa de la UPV/EHU

- [Contribución de la acción voluntaria a los ODS](#)
- [5 de diciembre: Día internacional del voluntariado: ¡Pon tu granito de arena!](#)
- [Euskal Hiria kongresua](#)
- [Basque Circular Summit 2022 "Walking the talk"](#)
- [Comportamientos sostenibles: ¿por qué no actuamos como pensamos?](#)
- [La UPV/EHU abordará el Cambio Climático en la Noche Europea de los Investigadores en Asteklima](#)
- [¿Quieres cambiar el futuro de nuestras ciudades? ¿Estás emocionado por enfrentar los desafíos urbanos? NEB CITYTHON 2022 – Vitoria –Gasteiz](#)
- [Presentación del programa de voluntariado IKASLAGUN](#)
- [Acto de fin de curso del programa Ikaslagun](#)
- [Curso de verano "La Agenda 2030, un nuevo contrato social". Julio 2022 en Donostia-San Sebastián](#)
- [Concurso Generación Clima COP27](#)
- [Convocatoria para participar en la Travesía transfronteriza del buque escuela El Saltillo para estudiantes de UPV/EHU y de la Universidad de Burdeos](#)

Notas de prensa de la UPV/EHU

- [Campaña BATEGIN de bolunta: por un verano 2022 solidario.](#)
- [La UPV/EHU participa en las III Jornadas de la Red Interuniversitaria de Voluntariado Ambiental de la CRUE](#)
- [Publicación especial de la revista EKAIA sobre desarrollo sostenible](#)
- [La UPV/EHU participa en el taller de la red UNAI sobre los ODS: La Agenda 2030 y la contribución de las universidades](#)
- [La UPV/EHU lanza un reto de vida sostenible con The Planet App con el objetivo de que su comunidad universitaria reduzca su huella de carbono. ¡Anímate y gana premios!](#)
- [Abierta la convocatoria ETIKASI 2022 del Consejo de la Juventud de Euskadi](#)

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

NAZIOARTEKO
BIKAINTASUN
CAMPUSA

CAMPUS DE
EXCELENCIA
INTERNACIONAL

EMAN TA ZABAL ZAZU

